

Verslag

Centraal College van Deskundigen Restauratiekwaliteit

Plaats: RK Bavo, Haarlem

Datum: 28 juni 2013

Naam	Vertegenwoordigt	Werkt bij
Aanwezig:		
Rob van Hees	Voorzitter CCvD	
Walter de Koning	Secretaris CCvD	ERM
Dré van Dinther	Vakgroep Restauratie	Bouwbedrijf Van Dinther
Gerard Ottevanger	provincies	Provincie Zuid-Holland
Jos van Rooden	Federatie Grote Monumenten Gemeenten – FGM	Gemeente Leiden
Jan Roest	Vereniging architecten werkzaam in de Restauratie – VAWR	Van Hoogevest Architecten
Gerlach Takkenkamp	Gespecialiseerde aannemers	Takkenkamp
Miranda Maring	Certificerende instellingen	Hobéon
Michiel van Hunen	Rijksdienst Cultureel Erfgoed – RCE	RCE
Afwezig:		
Marc van Roosmalen	Raad voor Vastgoed Rijksoverheid –RVR	Rijksgebouwendienst
Gast:		
Louis Gerdessen	Directie RK Bavo	Van Hoogevest Architecten

1. opening, vaststellen agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld

2. verslag bijeenkomst 13 maart 2013 + actielijst

Besluit: het verslag wordt met redactionele wijzigingen vastgesteld. De wijzigingen zijn verwerkt in de gepubliceerde versie.

Naar aanleiding van:

De Koning Besloten wordt het agendapunt BRIM en aanbestedingen volgende vergadering te agenderen.

De actielijst wordt doorgenomen en bijgewerkt.

3. Samenstelling CCvD Restauratiekwaliteit

De Koning Jos van Rooden (FGM) en Gerlach Takkenkamp (Gespecialiseerde aannemers / Gevelgilde) zijn beiden aftredend i.v.m. pensionering. Arno Boon (FIM) heeft zijn lidmaatschap beëindigd. De FGM, FIM en het branchegroepen –overleg zal worden verzocht om een voordracht voor hun opvolging.

De Koning Het college geeft – evaluerend – als aandachtspunt mee dat de terugkoppeling naar andere gespecialiseerde aannemers structurelere aandacht verdient. Dit is te bespreken tijdens het branchegroepen-overleg op 10 oktober 2013.

Miranda Maring vervangt Arjen van der Drift iv, roulatie van de vertegenwoordiging vanuit de certificerende instellingen.

---

4. Evaluatie functioneren erkenningsregeling restauratieschilders

De
Koning

Het is de bedoeling om jaarlijks het functioneren van de regelingen te evalueren. Na enige jaren zal trend analyse mogelijk zijn. In 2012 heeft het CCvD een standaard vraagstelling vastgelegd. Op basis hiervan hebben de certificerende instellingen een verslag over 2012 opgesteld. De bijdrage van FOASG/OnderhoudNL was tijdens de vorige vergadering nog niet beschikbaar en wordt derhalve nu besproken. Het verslag geeft geen aanleiding tot opmerkingen. Het is wel gewenst om eind 2013 de vraagstelling aan de certificerende instellingen opnieuw te bespreken.

---

5. Vaststellen Erkenningsregeling Monumenten Adviesbureaus (EMA)

De
Koning /
Maring

De branchevereniging van adviseurs, de VAM, heeft ERM verzocht het beheer van de EMA op zich te nemen en erkende bedrijven het recht te geven het logo Restauratiekwaliteit te voeren. In dit kader is tevens overlegd met de VAM over de doorontwikkeling door de huidige EMA om te zetten in een BRL en URL. De VAM stelt voor op korte termijn een BRL te maken, maar vindt een URL niet passend bij advieswerk (maar een module wel). Het college bespreekt de EMA 100, 200 en 300. Tijdens de discussie komen de volgende aandachtspunten naar voren:

- De EMA 100 en 200 worden weinig toetsbaar gevonden, het verdient aanbeveling dit te verbeteren bij de omzetting naar een BRL
- De EMA bevat nu alleen bouwtechnische adviezen (EMA 300), maar biedt mogelijkheden voor uitbreiding met andere typen advies, met name molenadvies
- De uitwerking van 'kennis en kunde' van adviseurs is een aandachtspunt voor verbetering. Bij de basiskennis hoort ook 'waardenstelling'.
- De taakverdeling tussen architect en adviseur c.q. de relatie tussen de GEAR en de EMA wordt besproken. Conclusie is dat er een vloeiende overgang is waarbij de architect meer op de verbeelding zit en de (bouwkundig) adviseur meer op de uitwerking
- Aanvullen met enkele standaard bepalingen (met name logo-gebruik en sanctiebeleid)

Besluit: Instemmen met beheer. Aandachtspunten voor verdere uitwerking. Volgende vergadering opnieuw bespreken.

---

6. Vaststellen wijziging diverse erkenningsregelingen

Tijdens de vergadering op 13 maart 2013 is in het licht van de conjuncturele situatie een wijziging van de ERB vastgesteld. Een zelfde vraag is voorgelegd voor de GEAR, Erkende Molenmaker, ERV en EMA. Het college bespreekt dat het gaat om 12 maanden extra bestaande uit een combinatie van een tijdelijke regeling (i.v.m. conjuncturele situatie; 6 maanden uitstel) en een permanente regeling (6 maanden uitstel). De 6 maanden conjunctureel uitstel mag niet nodeloos benut worden; de tekst wordt hierop aangevuld. Het uitstel betreft zowel de kantooraudit als de veldaudit.

In de GEAR is een andere formulering opgenomen dan in de overige regelingen. Als aanvullende voorwaarde is opgenomen dat het bureau in de periode zijn profiel niet wijzigt.

Besluit: de wijziging van EMA, ERV, Erkende Molenmaker en GEAR wordt vastgesteld met in achtname van bovenstaande opmerkingen.

---

7. Vaststellen Monumententoezicht.nl

In april 2013 is het concept van de website Monumententoezicht.nl gelanceerd, als kwaliteitstool voor gemeentelijke toezichhouders. Leaflet bijgaand. De website is positief ontvangen. Tot 1 juli loopt een 'feed back periode' waarin diverse personen en instanties is gevraagd om te reageren op de site. De reacties en afhandeling zijn samengevat in een Exel-overzicht. Tevens is er een memo van Klaas Boeder met aanvullend commentaar.

Het college bespreekt de website en de ingekomen reacties. De website wordt vernieuwend

---

Van Hunen en verhelderend gevonden. Het memo en de voorgestelde wijze van verwerken van de reactie van Boeder is akkoord. Er zijn vanuit het college diverse andere opmerkingen op de tekst, zowel redactioneel als inhoudelijk. Een stevige redactieslag is nodig. Deze zullen door Michiel van Hunen worden verzameld en aangeleverd bij Walter de Koning

De Koning Besluit: de website wordt vastgesteld met in achtneming van de gemaakte opmerkingen en afhandeling van aanvullende reactie. Periodiek zal melding van aanvullingen / wijziging aan het college worden gedaan.

---

8. ERM-Activiteiten

8.1 Overzicht lopende projecten:

Het overzicht wordt doorgenomen

Besluit: voor kennisgeving aangenomen

De Koning 8.2 Inventarisatie kwaliteitsregelingen en branches
Het overzicht wordt doorgenomen. Het zou goed zijn om een dergelijk overzicht breder te verspreiden, bijvoorbeeld door publicatie op de website.

Besluit: voor kennisgeving aangenomen

8.3 codering van ERM-richtlijnen

Het overzicht wordt doorgenomen

Besluit: voor kennisgeving aangenomen

9. Discussie: nut en noodzaak van een richtlijn voor het produceren / keuren van materialen

De kwaliteitsregelingen zijn grotendeels op proces gebaseerd. Tevens is er een enkele keuringsregeling (leisteek). Is er behoefte aan een regeling voor het maken of keuren van materialen die bij het restaureren worden gebruikt?

Het college bespreekt de bijgaande discussienotitie. Tijdens de discussie komen de volgende opmerkingen naar voren:

- Er is aan het maken van regelingen voor proces en kennis al heel veel te doen. Het toevoegen van een regeling (of meerdere) voor producten wordt te veel van het goede.
- Een product-regeling vergt heel specifieke eisen. Vraagt ook vaak garanties. Kan dat wel voor monumenten?

Besluit: vooralsnog geen activiteiten voor het maken van een regeling voor het produceren of keuren van materialen

10. Informatie-uitwisseling / mededelingen

- Het overleg met opdrachtgevers – vooral de Landelijke Federatie Behouden huis (LFBH) en de Federatie Instandhouding Monumenten – betreft vaak de vrees voor certificering en dan met name de vrees voor een verplichting tot certificering. ERM legt de nadruk op het maken van uitvoeringsrichtlijnen. Verplichte certificering is niet aan de orde.
- Het voornemen is om – in samenwerking met de gemeenten – een platform voor het uitwisselen van kennis en ervaringen van toezichthouders te starten.
- Overleg met de KPMB en VPMB resulteert in het voornemen om gezamenlijk te werken aan richtlijnen voor het bestrijden van schimmels en insecten in monumenten.

11. Rondvraag

Gerlach Takkenkamp merkt op dat hij niet ervaart dat er bij het aanbesteden van werk voor voegers wordt gevraagd om een erkenning. Besproken wordt dat dit in de eerste plaats een aandachtspunt is voor de hoofdaannemers en de architecten/besteksschrijvers. Dit komt aan de orde bij het uitwerken van nieuwe bestekstekstent bv de SABU-systematiek en de geplande restauratie-waaiers.

Bijlage Regelmatig gebruikte afkortingen (27 september 2013)

BRL	Beoordelingsrichtlijn
CCvD	Centraal College van Deskundigen
CI	Certificerende instelling
EMA	Erkenningsregeling Monumenten Adviseurs
ERB	Erkend Restauratie Bouwbedrijf
ERS	Erkenningsregeling Restauratie Steenhouwerijen
ERV	Erkend Restauratie Voegbedrijf en erkend zelfstandig werkende restauratievoeger
EVC	Erkenning Verworven Competenties
ERM	Erkende Restauratiekwaliteit Monumentenzorg
FIM	Federatie Instandhouding Monumenten
FGM	Federatie Grote Monumentengemeenten
GEAR	Gezamenlijke Erkenningsregeling van Architecten werkzaam in de Restauratie
GRC	Gelders Restauratie Centrum
KPMB	Keurmerk Plaagdier Management Bedrijven
LFBH	Landelijke Federatie Behouden Huis
OVG	Ondernemersvereniging Glazeniers
OZP	Ondernemer zonder personeel
NGK	Nederlands Gilde Kunstsmeden
NRC	Stichting Nationaal Restauratie Centrum
NRF	Stichting Nationaal Restauratie Fonds
ROP	Vereniging Restauratie Opleidingen Platform
URL	Uitvoeringsrichtlijn
VAM	Vereniging Adviesbureaus Monumenten
VAWR	Vereniging Architecten Werkzaam in de Restauratie
VMBK	Vereniging Behoud Monumentale Kerken
VPMB	Vereniging Plaagdier Management Bedrijven

VNV	Vereniging Nederlandse Voegbedrijven
VR	Vakgroep Restauratie
VRN	Vereniging Restauratie Noord
VRS	Vereniging Restauratie Steenhouwers
VTR	Vereniging Timmerwerk Restauratie
ZZP	Zelfstandige zonder personeel